

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 27. november 2025

Sag 32/2025

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Mikkel Holm Nielsen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Kolding den 8. oktober 2024 (1-2278/2024) og af Vestre Landsrets 6. afdeling den 14. januar 2025 (S-2012-24).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen, Ole Hasselgaard og Søren Højgaard Mørup.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse for udvisningen, subsidiært at indrejseforbuddet skal være kortere end 6 år.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

T har anført navnlig, at det med sikkerhed vil være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at udvise ham, og at han derfor ikke kan udvises, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Der er ikke de nødvendige tungtvejende grunde til at udvise ham. Det er kun kriminalitetens alvor, som taler for at udvise ham, men landsretten har tillagt kriminaliteten for stor vægt. Det

skal tillægges væsentlig betydning, at han er frifundet for straf i medfør af straffelovens § 16, og at det var spontant, at han begik kriminaliteten. Det bør også tillægges betydning, at han kun er straffet forholdsvis få gange forud for denne sag, og at der er gået 7 år, siden han blev betinget udvist.

Han kom til Danmark som 5-årig, og hans nære familie er bosat her i landet. Han har ikke familie eller et socialt netværk i Irak. Han taler kun lidt arabisk, og han kan hverken læse eller skrive sproget. Han er således i realiteten helt uden forudsætninger for at etablere et liv i Irak.

Menneskerettighedsdomstolens dom af 12. november 2024 i sag 5199/23 (Sharafane mod Danmark) fastslår, at et indrejseforbud, der er tidsbegrænset som følge af proportionalitetskravet i artikel 8, ikke reelt må være for bestandig. Dommen må forstås således, at han skal have mulighed for at tage ophold i Danmark, når forbuddet ikke længere er gældende. Det har derfor ikke betydning, at visumreglerne er blevet ændret. Et indrejseforbud i 6 år vil de facto svare til et indrejseforbud for bestandig, da han ikke har børn eller ægtefælle og derfor ikke vil kunne genetablere sig her i landet. Et indrejseforbud vil derfor uanset længden heraf med sikkerhed være i strid med artikel 8.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne for at udvise T med et tidsbegrænset indrejseforbud på 6 år er opfyldt.

Det skal indgå i proportionalitetsafvejningen, at T var straffri som følge af utilregnelighed. Imidlertid er kriminaliteten så alvorlig, at det danske samfund må kunne beskytte sig imod fremtidig ligeartet kriminalitet fra T ved udvisning med et tidsbegrænset indrejseforbud på 6 år.

Det skal indgå i proportionalitetsafvejningen, at T tidligere er straffet flere gange, bl.a. for personfarlig kriminalitet, og at han tidligere er betinget udvist og dermed var advaret om, at ny kriminalitet kunne medføre udvisning.

En samlet afvejning af Ts tilknytning til Danmark og til Irak sammenholdt med kriminalitetens alvor og karakter fører til, at det ikke er uproportionalt at udvise ham med et indrejseforbud i 6 år.

Med ændringen af visumbekendtgørelsen er det sikret, at visumreglerne administreres i overensstemmelse med artikel 8, jf. UfR 2025.1964 H. Dermed har T tilstrækkelig adgang til at kunne indrejse i Danmark efter indrejseforbuddets ophør, sådan at udvisning ikke er i strid med artikel 8.

Højesterets begrundelse og resultat

T, der er irakisk statsborger, er dømt for forsøg på manddrab ved den 3. februar 2024 at have stukket en 81-årig mand flere gange med en kniv, således at han kom i livsfare.

T blev frifundet for straf, fordi han på gerningstidspunktet var utilregnelig på grund af sinds sygdom eller en tilstand, der må sidestilles hermed, og han blev i stedet dømt til anbringelse på psykiatrisk afdeling uden længstetid. Han blev desuden udvist af Danmark med et indrejseforbud i 6 år.

Sagen angår for Højesteret alene spørgsmålet om udvisning.

Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, skal T udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Spørgsmålet er, om udvisning vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Vurderingen efter artikel 8 skal foretages på baggrund af de kriterier, der er fastlagt i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig), sådan som disse kriterier er udlagt af Domstolen i dens praksis, herunder dom af 7. december 2021 i sag 57467/15 (Savran mod Danmark). Det følger af sidstnævnte dom, at det skal tages i betragtning ved vurderingen af karakteren og alvoren af den begåede kriminalitet, om den blev begået på et tidspunkt, hvor den pågældende var psykisk syg. Det samme fremgår af Domstolens dom af 30. maj 2023 i sag 8757/20 (Azzaqui mod Holland).

Selv om drabsforsøget blev begået på et tidspunkt, hvor T var psykisk syg, finder Højesteret, at der er tale om så alvorlig kriminalitet, at han kan udvises.

Herefter og i øvrigt af de grunde, som landsretten har anført, tiltræder Højesteret, at udvisning af T med et indrejseforbud i 6 år ikke vil være i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Som anført i Højesterets dom af 18. marts 2025 (UfR 2025.1964) er det ved den ændring af visumreglerne, der skete den 12. december 2024, klargjort, at reglerne skal administreres i overensstemmelse med Menneskerettighedskonventionens artikel 8, således at et tidsbegrænset indrejseforbud til en udlænding, der er født og opvokset her i landet eller kommet hertil som ganske ung, og som er omfattet af visumreglernes hovedgruppe 5, ikke reelt får samme virkning som et indrejseforbud for bestandig. Højesteret tiltræder derfor, at Ts mulighed for at opnå visum til Danmark efter udløbet af et indrejseforbud i 6 år ikke kun er rent teoretisk.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

T har fortsat været varetægtsfængslet i surrogat under anken.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.